

Nr 687

Av herr **Hjalmarson m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 97, angående inrättande av en statens pris- och kartellnämnd, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 97 till årets riksdag föreslås inrättandet av en statens pris- och kartellnämnd. Denna uppgives skola ha till uppgift att följa prisutvecklingen inom näringslivet, att registrera konkurrensbegränsande överenskommelser, att utföra särskilda undersökningar rörande pris- och konkurrensförhållanden samt att bedriva s. k. konsumentupplysning i prisfrågor. Vidare föreslås viss utökning av personalen vid näringsfrihetsrådet och vid ombudsmannaämbetet för näringsfrihetsfrågor. Samtliga nu nämnda organisatoriska spörsmål anges sammanhänga med till lagrådet remitterade förslag om upphörande av nuvarande prisreglering den 1 januari 1957 och samtidiga utvidgningar av samhällets s. k. konkurrensfrämjande verksamhet samt av näringslivets skyldighet att lämna uppgifter angående de förhållanden, som inverkar på prissättningen. Det förefaller anmärkningsvärt att förslag om organisatoriska åtgärder framlägges, innan tillfälle givits att närmare granska de principer efter vilka den verksamhet skall bedrivas, för vilken man begär dessa åtgärder. Den principiella grundsyn, för vilken lagstiftningen är ett uttryck, måste anses vara det primära, organisationen det sekundära.

I 1954 års priskontrollutrednings betänkande »Konkurrens och priser» (SOU 1955: 45) uttalades enhälligt, att »en effektiv konkurrens utgör den ur samhällsekonomisk synpunkt bästa prisregulatorn» (sid. 58). Uppenbart torde vara, att man såväl bland konsumenterna som bland producenterna i allt större utsträckning godtar denna uppfattning. En klar insikt om konkurrensens betydelsefulla roll för den samhällsekonomiska utvecklingen vinner alltså mark. I första hand två faktorer kan anses ha bidragit därtill. 1946 och 1953 års lagar angående övervakning respektive motverkande i vissa fall av konkurrensbegränsning inom näringslivet har bidragit till att skapa ökad offentlighet och därmed mera allmänt spridd kännedom om prishöjningens funktion och uppgift. I samma riktning har det omfattande och intensiva arbete verkat som näringslivets stora organisationer genom särskilt inrättade specialkommittéer bedriver i syfte att genom skapandet av en ökad insikt om konkurrensens betydelse som en marknadsreglerande faktor söka åstadkomma en avveckling på frivillighetens väg av konkurrensbegränsande avtal. I samverkan mellan dessa faktorer har betydande praktiska resultat kunnat åstadkommas. Utan att någon som helst lagstad-

gad möjlighet förefunnits att genom förelägganden tvinga företag att upplösa ingångna överenskommelser har icke mindre än omkring 40 procent av de av kommerskollegii monopolutredningsbyrå registrerade avtalen helt upphävts av parterna själva. Dessutom har ett stort antal överenskommelser avsevärt modifierats i riktning mot friare konkurrensförhållanden. Av de ännu i kraft varande avtalen torde den alldeles övervägande delen kunna anses vara ur allmän synpunkt helt oskadliga, i ej så få fall till och med önskvärda.

På realistiska grunder kan det alltså hävdas att man vid nuvarande lagstiftning kan nå högst avsevärda resultat i konkurrensbefrämjande riktning — på frivillighetens väg.

Förslag om en markant utvidgad statlig verksamhet på detta område är redan på grund härav svårt att sakligt motivera. 1953 års lag om motverkande av konkurrensbegränsningar har i sin helhet varit i kraft i mindre än två år. Denna lagstiftning byggde på en s. k. frivillig överenskommelse. Denna principiellt sett ej godtagbara metod att grunda en lagstiftning förklarades och försvarades i detta fall med den deklarationen att det här gällde att skapa ett förtroendefullt samarbete mellan konsumenter, producenter och myndigheter. Ett sådant skulle småningom växa fram under det att en lugn och ostörd praxis hann stadga sig. Frågan huruvida den ursprungliga »frivilliga överenskommelsen» brutits av en ny lika »frivillig» skall ej diskuteras här. Det må räcka med att allvarligt ifrågasätta, huruvida en tidrymd av cirka tjugo månader är tillräcklig för att skapa en sedvanerätt på ett helt nytt rättsområde samt huruvida man i praktiken gagnar en lugn utveckling genom att i oträngt mål komplicera en redan ömtålig situation med nya — så vitt man kan se — ej tillräckligt genomarbetade bestämmelser. Att tanken på ett nytt ämbetsverk presenteras, innan verkets lagliga verkningsgrund definitivt preciserats, kan vara något av en tankeställare.

Något reellt behov av en utvidgning av tillämpningsområdet för 1953 års lag till att omfatta andra konkurrensbegränsningar än de i lagen redan intagna kartell- och monopolfallen har ej påvisats. Det torde också vara förenat med svårigheter att bevisa att något sådant behov gjort sig märkbart i det praktiska livet under lagens giltighetstid. En utvidgning av lagen att omfatta alla slag av konkurrensbegränsningar, alltså även det s. k. oligopolfallet, står därtill i klart motsatsförhållande till vad som uttalades i propositionen med förslag om införande av 1953 års lag (prop. 103/1953). I denna förklarades nämligen bl. a. (s. 101), att bestämmelserna om avgränsningen av lagen synes »ägnade att skänka stadga åt lagtillämpningen och tjäna till ledning för de företagare, som vill ställa sig lagens syfte till efterrättelse och sålunda undvika att nödgas inställa sig hos rådet för förhandling». Uppenbarligen kommer den nu föreslagna utvidgningen att skapa en betydande osäkerhet inom näringslivet rörande lagens innebörd till men för lagstiftningens syfte — icke minst på grund av svårigheten att med tillräck-

lig grad av klarhet definiera begreppen — och dess uppgift att skapa förtroende. Troligt är dessutom, att en utvidgning av lagen kan komma att medföra en mängd obefogade eller rentav kverulantiska anmälningar till näringsfrihetsombudsmannaämbetet från sådana företag, som känner sig besvärade av en för dem obekväm konkurrens eller anser en i själva verket företagsekonomiskt fullt berättigad prisdifferentiering vara en prisdiskriminering. Det gäller att påvisa, att en lagstiftning icke blott fyller ett teoretiskt utan även ett praktiskt behov.

Av betydelse för en bedömning av förslaget om inrättandet av pris- och kartellnämnden är även den tillämnade propositionen med förslag om en ny beredskapslag om prisreglering. Detta förslag anges i förevarande proposition komma att sammanfalla med priskontrollutredningens förslag och sålunda innebära, att prisreglering skall kunna tillgripas icke endast i fall av krig eller krigsfara utan även om »av annan orsak uppkommit betydande fara för allvarlig stegring av allmänna prisläget inom riket». Att en prisregleringslag skall kunna sättas i tillämpning vid krig eller krigsfara ligger i linje med den funktion en sådan lag har. En utsträckning av lagens tillämpning utöver dessa båda fall framstår — såsom närmare kommer att utvecklas i en särskild motion i anledning av den tillämnade propositionen om en ny beredskapslag — såsom obefogad och i vissa fall t. o. m. såsom skadlig. Som en konsekvens härav kan vi i princip icke godtaga en beredskapslagstiftning om allmän prisreglering som skall kunna tillämpas även »om av annan orsak uppkommit betydande fara för allvarlig stegring av allmänna prisläget inom riket». En sådan förutsättning för en extraordinär åtgärd är alltför allmänt formulerad. Den ger allför brett utrymme för subjektiva bedömningar och värderingar samtidigt som den skapar risker för prisregleringens effektivitet i extraordinära situationer genom att möjliggöra att den tillgripes även i mera »normala» fall, icke minst av s. k. psykologiska, d. v. s. politiska, skäl.

Den konkurrensfrämjande verksamhet, som nu bedrivs av statsmakterna, handhaves av tre organ, nämligen ett utredande (kommerskollegii monopolutredningsbyrå), ett »åklagande» (ombudsmannaämbetet för näringsfrihetsfrågor) och ett bedömande och förhandlande (näringsfrihetsrådet). I förevarande proposition föreslås, att denna tredelning av verksamheten skall bestå men synbarligen blott *i princip*. Fördelningen på olika uppgifter synes oss tillfredsställa rimliga anspråk ur rättssäkerhetssynpunkt. Den bör därför tillämpas icke blott i princip utan även i praktiken. Vissa uttalanden i propositionen ger därför anledning till erinringar.

I priskontrollutredningens betänkande framhäves angelägenheten av att den utredande myndigheten blir ett enbart utredande organ. Sålunda anföres bl. a. (s. 142), att »det ankommer på dess tjänstemän att klargöra de företeelser inom näringslivet, som sammanhänger med konkurrensbegränsningar och med priskbildningen över huvud taget, *men däremot icke att göra be-*

dömningar eller att framställa kritik eller yrkanden. Detta är uppgifter, som skall åvila ombudsmannaämbetet för näringsfrihetsfrågor». I propositionen anföres inledningsvis liknande synpunkter: »Såsom utredningen framhållit och i vissa remissyttranden särskilt understrykes, är det här i princip fråga om att skapa ett rent utredande organ» (s. 16). Redan den därpå följande meningen synes emellertid åtminstone delvis förtaga verkan av detta uttalande: »I anledning av vad priskontrollnämnden anfört om organets befogenheter må emellertid härtill fogas, att det självfallet bör vara den blivande myndigheten obetaget att hos andra myndigheter eller Kungl. Maj:t göra de framställningar, innefattande meningsyttringar eller förslag till åtgärder, som dess ledning finner av omständigheterna påkallade.» Ett annat yttrande i propositionen kan komma att medgiva flagranta avvikelser från en verksamhet av enbart utredande karaktär. Rörande organets konsumentupplysande verksamhet säges nämligen bl. a. (s. 18): »Upplysningen kan exempelvis gälla . . . skäligheten av prismarginalerna inom olika distributionsled.» Å andra sidan säges om konsumentupplysningen avslutningsvis: »Självfallet skall gälla, att informationens utförlighet, objektivitet och tydlighet ej eftersätts.» Departementschefens olika uttalanden synes knappast tillfredsställa anspråken på konsekvens och inbördes sammanhang. Detta understryker vikten av att utredningsmyndighetens karaktär av enbart utredande organ av riksdagen klart framhäves i överensstämmelse med den princip, om vilken allmän enighet förelegat alltsedan tillskapandet år 1946 av kommerskollegii monopolutredningsbyrå. Ett frångående av denna princip skulle avsevärt försvåra ett förtroendefullt samarbete mellan myndigheten och näringslivet till stort förfång för verksamheten och dess syfte.

Gentemot en verksamhet av samma karaktär som den hittills av kommerskollegii monopolutredningsbyrå bedrivna har vi sålunda i princip intet att erinra. Vissa väsentliga synpunkter talar dock för att den föreslagna organisatoriska utbyggnaden blivit betydligt större än vad som är av behovet påkallat. Monopolutredningsbyrån har redan kartlagt förekomsten av konkurrensbegränsande överenskommelser inom i stort sett alla branscher. Detta innebär, att personalen i fortsättningen i betydligt större utsträckning än hittills kan utnyttjas för undersökningar rörande konkurrensförhållandena i särskilda fall. Vidare har den frivilliga självsaneringen inom näringslivet medfört en avveckling av övervägande delen av de konkurrensbegränsningar, som kan tänkas bli föremål för näringsfrihetsrådets prövning. Självfallet minskar en dylik utveckling behovet av särskilda undersökningar. I och för sig skulle sålunda starka skäl kunna anföras för att behovet av den inom monopolutredningsbyrån bedrivna verksamheten småningom kommer att minska. Observeras bör, att detta torde gälla i stort sett oberoende av om en utvidgning av 1953 års lags tillämpningsområde genomföres eller ej, eftersom monopolutredningsbyrån redan nu med stöd av 1946 års

lag kan upptaga varje form av konkurrensbegränsning till särskild undersökning. Starka skäl av informationsnatur kan emellertid anföras för att ökade personella resurser skall ställas till förfogande för särskilda undersökningar om den samhällsekonomiska betydelsen av konkurrensbegränsande företeelser. En ökad konsumentupplysning om hithörande ting har ofta framförts såsom ett önskemål från konsumenthåll. Objektiv upplysning bör kunna bidra till att dämpa den onyanserade och oftast helt oberättigade kritik, som tid efter annan uttalas gentemot olika förhållanden inom näringslivet. Även ur näringslivets synpunkt bör således en dylik verksamhet kunna medföra betydande fördelar. Syftet med en dylik utredningsverksamhet kan dock — såsom bl. a. kommerskollegium anförde i sitt yttrande över priskontrollutredningens betänkande — uppnås med utnyttjande av en avsevärt mindre personalstyrka än den av utredningen föreslagna. Genom en begränsning av verksamheten skapas även bättre förutsättningar för att i nuvarande bristläge erhålla för verksamheten nödvändigtvis behövligen högt kvalificerad personal. Vi får därför förorda att den för behandling av egentliga konkurrensbegränsningsärenden nödvändiga personalen sammanföres med den för verksamheten i övrigt erforderliga kanslipersonalen i en byrå, förslagsvis benämnd kartellbyrå, under en byråchefs ledning. Byrån bör uppdelas i ett kansli om tio personer under en byrådirektörs ledning och i tre utredningsavdelningar om vardera sju personer, även dessa avdelningar under ledning av var sin byrådirektör. I sin helhet skulle byrån sålunda få 32 tjänstemän enligt följande plan.

Kartellbyrån

Byråchef Ca 37

<i>Kansli</i>		<i>Tre utredningsavdelningar, envar upptagande följande personal</i>	
1 byrådir.	Ce 31	1 byrådir.	Ce 31
2 aman.	Cf 19—Ce 25	1 1:e akt.	Ce 29
1 assist.	Ce 17	2 1:e akt.	Ce 27
1 kanslibitr.	Ce 11	3 aman.	Cf 19—Ce 25
3 skrivbitr.	Cf 4—Ca 8		
2 exp.-vakter	Ce 10		

10

21

Utöver den verksamhet, som direkt motsvarar den inom monopolutredningsbyrån bedrivna, föreslås enligt propositionen pris- och kartellnämnden även skola följa och analysera prisutvecklingen samt i anslutning härtill bedriva en konsumentupplysning i prisfrågor.

Vad först angår förslaget om en allmän prisregistrering vill vi erinra om att en betydande uppgiftsinsamling om priser redan nu bedrivs av olika statliga verk, främst kommerskollegium och statistiska centralbyrån. Det

synes därför knappast erforderligt att jämsides med denna verksamhet bedriva en liknande, vittomfattande prisregistrering inom pris- och kartellnämnden. Nämndens verksamhet bör fastmer begränsas till att omfatta studier av prisutvecklingen för sådana förnödenheter och tjänster, vilka icke beröres av annan kontinuerlig statlig statistik men dock är av allmänt intresse. Icke heller torde undersökningarna för dessa artiklar behöva ske kontinuerligt för att en allmän överblick av prisutvecklingen skall kunna erhållas. Det torde i de flesta fall vara fullt tillräckligt med en eller två undersökningar per år. Givetvis kan man icke bortse från möjligheten av att behov kan uppkomma att följa prisutvecklingen för en viss artikel med betydligt tätare mellanrum. Så torde dock med säkerhet bli fallet mera sällan. En kontinuerlig prisstatistik synes icke heller erfordras för konsumentupplysningen i prisfrågor. En betydande statlig och enskild verksamhet bedrivs redan i dessa frågor, och den moderna reklamen inriktar sig i allt större utsträckning på att förmedla en ingående varu- och prisupplysning till konsumenterna. Härtill kommer, att någon som helst erfarenhet rörande effekten av den nu föreslagna konsumentupplysningen ej föreligger. Innan denna upplysningsform kommer till stånd i större omfattning, behöver därför erfarenheter av en dylik verksamhet vinnas och formerna för densamma ytterligare utredas.

Det insamlade prismaterialet avses i vissa fall bli föremål för ingående analyser, främst i syfte att komplettera de särskilda undersökningarna rörande konkurrensförhållandena. Dyliga analyser kan givetvis ibland vara nödvändiga för näringsfrihetsrådets och näringsfrihetsombudsmannens bedömningar i konkurrensbegränsningsärenden. Framhållas bör emellertid, att dyliga analyser ofta är förenade med betydande svårigheter av utredningsteknisk art. I varje slag av affärsverksamhet uppkommer nämligen alltid vissa för hela rörelsen gemensamma kostnader, som icke kan fördelas på de i rörelsen ingående artiklarna på ett i allo rättvisande sätt. Prisanalyserna måste fördenskull utföras och tolkas med största försiktighet, så att missvisande resultat ej erhålles.

Av det nu sagda framgår, att pris- och kartellnämndens prisregistrerande och konsumentupplysande verksamhet icke behöver bli av större omfattning. Icke heller den prisanalyserande verksamheten torde behöva ges den omfattning, som departementschefen föreslagit. Eftersom dessa tre verksamhetsgrenar uppenbarligen har starka beröringspunkter med varandra, vill vi förorda, att de samordnas inom en byrå, förslagsvis benämnd prisbyrån, under ledning av en byråchef i Ca 37. Byråns verksamhet kan lämpligen uppdelas på två avdelningar, varav en för prisregistrering och en för prisanalyser.

Prisregistreringsavdelningen föreslås (inklusive tre befattningshavare för insamlingen av prisuppgifter i Stockholm med omnejd) få 13 och prisanalysavdelningen åtta befattningshavare i enlighet med följande plan.

Prisbyrån
Byråchef Ca 37

<i>Avdelning för prisregistrering</i>	<i>Avdelning för prisanalys</i>
1 1:e akt. Ce 29	1 byrådir. Ce 31
1 1:e akt. Ce 27	1 1:e akt. Ce 29
3 aman. Cf 19—Ce 25	1 1:e akt. Ce 27
1 assist. Ce 23*	3 aman. Cf 19—Ce 25
2 assist. Ce 17*	2 skrivbitr. Cf 4—Ca 8
2 assist. Ce 13	
1 kanslibitr. Ce 11	
2 skrivbitr. Cf 4—Ca 8	
13	8

Enligt det i det föregående framlagda förslaget till organisation av den här ifrågavarande rent utredande verksamheten skulle sålunda kartellbyrån komma att innefatta 32 och prisbyrån 24 eller båda tillhoppa 56 befattningshavare.

Departementschefen har vidare föreslagit, att den nu behandlade verksamheten skall förläggas till en för ändamålet särskilt inrättad myndighet, statens pris- och kartellnämnd, samt att i spetsen för denna inrättas en styrelse om 13 personer, varav fem representanter för vardera företagar- och konsumentkretsar samt tre opartiska representanter. I anledning härav vill vi återge följande ur ett av fyra av näringsfrihetsrådets nio ledamöter avgivet särskilt yttrande i anslutning till rådets yttrande över priskontrollutredningens betänkande:

Enligt vår uppfattning kunna vägande skäl icke anföras mot att låta den sålunda utvidgade verksamheten kvarbli i kollegium; under förutsättning att ämbetsverket erhåller tillräckligt stor personal torde det vara väl skickat att handlägga dessa näringslivet nära berörande frågor. Såvitt vi kunna finna, anknyter den ekonomisk-statistiska verksamhet varom här är fråga på ett naturligt sätt till kollegii allmänna ämnesområde.

För vår del anse vi, att vissa nackdelar äro förknippade med att inrätta ett nytt organ. Svårigheten att på förhand bedöma omfattningen av den blivande verksamheten talar starkt för att organisationen bör utbyggas med en viss återhållsamhet. Redan med hänsyn härtill synes det oss lämpligare att, innan närmare erfarenhet vunnits, bygga vidare på en befintlig myndighet med samma eller närliggande arbetsområde; den risken kan ej uteslutas att ett nytt, för ändamålet tillskapat organ börjar söka efter arbetsuppgifter, varigenom näringslivet kan komma att störas i onödan. Vidare må erinras om att de i förslaget till lag om uppgiftsskyldighet lämnade befogenheterna för det utredande organet äro vidsträckta och kunna utnyttjas på ett sätt som för näringslivet framstår som tämligen ingripande. Den enskilde företagaren kan få den uppfattningen, att verksamheten i själva verket är fortsättningen på en upphävd prisreglering. Är verksamheten förlagd till ett centralt ämbetsverk, som sedan gammalt haft statsmakternas uppdrag att sakligt följa utvecklingen inom näringslivet, är det sannolikt att företagarna skulle möta verksamheten utan missstro.

Det är möjligt att avgörande för utredningens ställningstagande varit att,

* För insamling av prisuppgifter i Stockholm med omnejd.

om ett nytt organ inrättades, detta kunde förses med en styrelse, till övervägande delen sammansatt med företrädare för företagare och konsumenter och med uppgift att övervaka och leda verksamheten. Enligt vår åsikt snarast strider en sådan ordning mot tanken, att organet skall vara objektivt utredande. Det kan befaras, att partiintressena komma att göra sig alltför mycket gällande på bekostnad av saktligheten. Svensk statsförvaltning kännetecknas eljest av att befattningshavarna utföra arbetsuppgifterna självständigt och på eget ansvar, och en sådan ordning torde vara den bästa garantien för objektiviteten. Den sakkunskap som särskilt utvalda företrädare för företagare och konsumenter besitta bör emellertid ej undandragas det utredande organet. Partsrepresentanterna kunna därför exempelvis bilda en rådgivande nämnd, som med jämna mellanrum tillkallas för överläggning med organets ledning i olika frågor.

Förslaget att inrätta en pris- och kartellbyrå som en självständig myndighet avstyrkes såväl av statskontoret som av kommerskollegium. För båda dessa myndigheter framstår det som väsentligt att koncentrera utredningsverksamheten på konkurrens- och prisområdet. En sådan koncentration förefaller desto naturligare som vi i just kommerskollegium har en instans med speciella förutsättningar för verksamhet av detta slag. Dessa förutsättningar är dels historiskt betingade dels beroende av en vidsträckt och aktuell erfarenhet av hithörande spörsmål som finns inom kommerskollegium. Kollegium har dessutom förmått skapa sig en respekterad och aktad ställning och ett till alla kretsar spritt, grundmurat anseende för oväld och näringspolitiskt förutseende. För en utredningsverksamhet av nu ifrågasatt art måste detta vara en tillgång som man icke har skäl att avstå från.

Att utan tvingande skäl inrätta ännu ett nytt centralt ämbetsverk kan ej vara välbetänkt. Vi föreslår därför att de i det tidigare föreslagna kartell- och prisbyråerna inordnas under kommerskollegium. I samband härmed bör även övervägas, huruvida icke en viss rationalisering kan åstadkommas genom att till prisbyrån förlägga även den inom kommerskollegium utförda sammanställningen av partiprisindex. För att kunna utnyttja den sakkunskap i hithörande ämnen, som finnes företrädd bland producenter och konsumenter, bör till kommerskollegium knytas en rådgivande nämnd med lika antal — förslagsvis fem — representanter för dessa grupper. Ordförande i nämnden och opartisk ledamot av den bör vara chefen för kommerskollegium.

Beträffande fältorganisationen för prisinsamlingen kan vi i likhet med departementschefen biträda priskontrollutredningens förslag om ett bibehållande av priskontorsorganisationen tills vidare. I likhet med departementschefen vill vi emellertid även betona vikten av att frågan snarast göres till föremål för närmare utredning, varvid särskilt möjligheterna att samordna denna verksamhet med statistiska centralbyråns fältarbete bör undersökas.

I frågan om vilken myndighet som vid beredskapslagstiftningens tillämpning skall handha den prisreglerande verksamheten anför departements-

chefen, att denna »företrädesvis av praktiska skäl» bör handhas av den under normala tider utredande myndigheten. Denna uppfattning kan vi icke dela. Det torde vara uppenbart, att en myndighet, som när som helst kan komma att förvandlas från ett utredande till ett förhandlande och prisreglerande organ, icke kan åtnjuta näringslivets förtroende på samma sätt som ett enbart utredande organ och därför måste få stora svårigheter att under normala tider lösa sin viktiga uppgift. Vidare borde det ur rättssäkerhetssynpunkt vara ett absolut minimikrav, att den utredande verksamheten särskiljes från den förhandlande och prisreglerande. Icke heller kan det med fog göras gällande, att en uppdelning av verksamheten även under exceptionella förhållanden medför någon allvarlig nackdel. Den utredande myndigheten bör även under exceptionella förhållanden vara ett rent utredande organ. Förhandlings- och prisregleringsverksamheten bör i sådana situationer förläggas till då för ändamålen särskilt inrättade organ.

Vad slutligen beträffar de föreslagna organisatoriska utökningarna inom ombudsmannaämbetet för näringsfrihetsfrågor och inom näringsfrihetsrådet vill vi i huvudsak tillstyrka departementschefens förslag. Under åberopande av vad som i det föregående anförts om verksamheten inom den av oss föreslagna kartellbyrån vill vi emellertid yrka, att den föreslagna byrådirektörsbefattningen i Ce 33 vid ombudsmannaämbetet utgår ur organisationen.

I proposition nr 103 framlägges förslag angående anslag till kommerskollegium m. m. Vårt förslag ovan om inrättande av en kartell- och en prisbyrå inom kommerskollegium kommer vi att framlägga i en följdmotion, som an knytes till nämnda proposition.

Under åberopande av vad vi här anförut hemställer vi,
att riksdagen måtte

I. avslå Kungl. Maj:ts förslag i proposition nr 97 om inrättande av en statens pris- och kartellnämnd från och med den 1 januari 1957 samt om anslag härför;

II. godkänna följande avlöningsstat för ombudsmanna-nämnd för näringsfrihetsfrågor, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1956/57:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal	125 300
2. Rörligt tillägg, förslagsvis	25 200
	Summa kronor 150 500

III. under riksstatens tionde huvudtitel för budgetåret 1956/57 såsom förslagsanslag anvisa till *Ombudsmannaämbetet för näringsfrihetsfrågor*: *Avlöningar* 150 500 kronor.

Stockholm den 4 april 1956

Jarl Hjalmarson

Leif Cassel

Elis Håstad

Martin Skoglund

Alarik Hagård

Einar Haeggblom

Ernst V. Staxäng

T. G. von Seth